

Идеи патриотизма рассматриваются и в Российской Федерации. Так, еще в 2012 году на совещании, посвященном вопросам нравственного и патриотического воспитания молодежи, В. В. Путин заявил «от того, как мы воспитываем молодежь, зависит, сможет ли Россия сбросить и приумножить себя саму. Сможет ли она быть современной, перспективной, эффективно развивающейся, но, в то же время, сможет ли не растерять себя как нацию, не утратить свою самобытность в очень непростой современной обстановке» [4]. Своими словами В. В. Путин подчеркнул важность патриотизма как основы для развития и процветания общества. Он говорит о необходимости строить будущее на прочных ценностях и принципах, которые связаны с любовью и преданностью своей стране. Патриотизм, по мнению В. В. Путина, является основой для создания единого общества, сплочения людей и достижения больших целей на благо нации.

В 2022 году Всероссийский центр изучения общественного мнения (ВЦИОМ) провел исследование о ценностях и приоритетах в молодежной среде [5]. Категории, по которым было проведено исследование: идентичность молодежи, история страны и история семьи, а также знание закона и правил. Помимо этого, ВЦИОМ изучил жизненные ориентации и жизненные ориентиры молодежи. По результатам исследования 83 % опрошиваемых идентифицируют себя как граждане РФ, однако историю своей страны знают 76 % молодых людей.

Исследование показывает, что большинство опрошиваемых идентифицируют себя как граждане РФ, это свидетельствует о патриотизме и приверженности своей стране, но относительно небольшая доля молодежи знает историю своей страны, что может указывать на недостаточное внимание к образованию и культуре.

Следует обратить внимание на повышение образовательных и патриотических мероприятий среди молодежи для увеличения их знаний о Российской Федерации. Большое внимание необходимо уделить образованию и патриотическому воспитанию молодежи, чтобы поддерживать и укреплять их привязанность к своей стране и ее истории. Такие мероприятия способствуют формированию у граждан позитивного отношения к своей стране, культуре, истории и традициям. Также способствуют объединению людей вокруг общих ценностей и целей, помогая создать единую и сильную национальную общность. Кроме того, мероприятия по патриотизму могут стимулировать гражданскую активность и участие в жизни общества.

Список использованных источников

1. Риккерт, Г. О понятии философии. Философия жизни / Г. Риккерт. – Киев : Ника-Центр : Вист-С, 1998. – 505 с.
2. Лосский, Н. О. Ценность и бытие / Н. О. Лосский. – Харьков; М. : Фолио : АСТ, 2000. – 861 с.
3. Кант, И. Основы метафизики нравственности / И. Кант. – М. : АСТ. – 384 с.
4. Встреча с представителями общественности по вопросам патриотического воспитания молодежи [Электронный ресурс] // Официальный сайт Президента России. – Режим доступа: <http://www.kremlin.ru/events/president/news/16470>. – Дата доступа: 20.03.2024.
5. Ценности молодежи [Электронный ресурс] // ВЦИОМ. – Режим доступа: <https://wciom.ru/analytical-reviews/analiticheskii-obzor/cennosti-molodezhi?ysclid=luz6hbw71j635197863>. – Дата доступа: 29.03.2024.

*М. В. Міхалік, курсант
БНТУ, г. Мінск*

БЕЛАРУСКАЯ СТРАТЭГІЧНАЯ НАСТУПАЛЬНАЯ АПЕРАЦЫЯ «БАГРАЦІЁН» – ВЫБІТНАЕ ДАСЯГНЕННЕ САВЕЦКАГА ВАЕННАГА МАСТАЦТВА

Уклад Беларусі ў барацьбу з фашыскай Германіяй агульнапрызнаны ва ўсім свеце. Беларусы першымі прынялі на сябе вераломны ўдар нямецкай армады: звыш мільёна чалавек змагаліся на франтах Вялікай Айчыннай, вялі жорсткую барацьбу на акупаванай ворагам тэрыторыі. Беларускі народ не забывае тых, хто аддаў жыццё за вызваленне Айчыны. У дзясятках, сотнях гарадоў і вёсак

Беларусі як сімвалы вечнай славы стаяць помнікі, абеліскі воінам Савецкай Арміі і народным мсціўцам – партызанам, якія адалі жыццё за свабоду і незалежнасць Радзімы.

Аперацыя «Баграціён» – гэта маштабныя ваенныя дзеянні ў Другой сусветнай вайне, якія праходзілі на тэрыторыі Беларускай ССР у прамежак з 23 чэрвеня 1944 па 29 жніўня 1944 г. Дзякуючы дзеянням Чырвонай Арміі пры правядзенні аперацыі, удалося вызваліць Беларусь, частку тэрыторыі Літвы і Латвіі, прайсці мяжу Польшчы і падысці да Германіі.

Падзеі ў Беларусі прывялі Гітлера ў шаленства. 28 чэрвеня ён зрушыў генерал-фельдмаршала Э. Буша з пасады камандуючага групай армій "Цэнтр" і прызначыў на яго месца генерал-фельдмаршала В. Мадэля. Ён прыняў рашэнне арганізаваць абарону на ўсход ад Мінска. Сюды ж камандаванне вермахта тэрмінова перакінула ахоўныя і спецыяльныя часткі з груп армій "Поўнач" і "Паўночная Украіна", аднак гэтых сіл аказалася недастаткова, каб спыніць прасоўванне Чырвонай Арміі. Савецкія войскі, абыходзячы апорныя пункты ворага лясамі і балотамі, працягвалі прасоўвацца ў напрамку Мінска, Слуцка і Маладзечна.

Вырашальныя сутычкі разгарнуліся ў паласе наступлення 3-га Беларускага фронту на рацэ Бярэзіне, у раёне Барысава. У 1812 г. гэтая рака была сведкай гібелі арміі Напалеона, цяпер жа тут пад ударамі Савецкай арміі цяпелі паразу войскі вермахта. У ноч на 1 ліпеня злучэнні Чырвонай арміі ўварваліся ў Барысаў і на досвітку вызвалілі горад. 13 часцям і злучэнням, якія вызначыліся пры яго вызваленні, прысвоены ганаровыя найменні "Барысаўскіх" [1, с. 2].

З магутным ударам Чырвонай Арміі зліліся рашучыя дзеянні беларускіх партызан, якімі ўпершыню за перыяд Вялікай Айчыннай вайны былі наладжаны сувязь і аператыўнае ўзаемадзеянне з войскамі франтоў. Народныя мсціўцы наносілі ўдары па камунікацыях праціўніка, зрывалі адвоз падмацаванняў, узбраення і боепрыпасаў да лініі фронту, арганізавалі засады.

Асаблівую ролю ў дасягненні высокіх тэмпаў наступу згулялі танкавыя войскі. Так, здзяйсняючы рэйд па лясках і балотах у тыле праціўніка, не ўвязваючыся ў зацяжныя баі, 4-я гвардзейская танкавая брыгада падпалкоўніка О. А. лосіка апырэдзіла галоўныя сілы адыходзяць гітлераўцаў больш чым на 100 км. у ноч на 3 ліпеня брыгада па шашы накіравалася да Мінска, з ходу разгарнулася ў баявы парадак і з паўночнага ўсходу ўварвалася на гарадскія ўскраіны. Неўзабаве на паўночную ўскраіну Менска выйшлі і перадавыя часткі 5-й гвардзейскай танкавай арміі.

Цесня праціўніка, танкавыя часткі, падтрыманыя падаспелымі войскамі 11-й гвардзейскай і 31-й арміі 3-га Беларускага фронту, пачалі адбіваць у ворага квартал за кварталам. Позна ўвечары 3 ліпеня 1944 года сталіца Беларусі была вызвалена ад акупантаў.

Пад Мінскам была акружаная і да 11 ліпеня разгромлена буйная групоўка нямецкіх войскаў. У "Мінскі кацёл" трапіла 105 тысяч гітлераўцаў. Упершыню ў наступальных дзеяннях Чырвонай Арміі праціўнік быў акружаны і разгромлены ў выніку паралельнага і франтальнага пераследу на глыбіні 200–250 км ад пярэдняга краю яго абароны.

Упартыя баі за Полацк працягваліся 4 дні. Саўінфармбюро паведамляла: "На подступах да горада праціўнік збудаваў глыбока эшаланаваную абарончую паласу, якая атрымала назву лініі "Тыгр". У самім горадзе немцы пабудавалі вялікую колькасць доўгачасовых агнявых кропак, прыстасаваўшы для гэтай мэты каменныя будынкі. Нашы войскі прарвалі лінію "Тыгр", пераадолелі ўнутраныя абводныя Полацкага ўмацаванага раёна і завязалі баі на вуліцах горада. Немцы адчайна супраціўляліся і чапляліся літаральна за кожны дом. Нашы байцы выбівалі немцаў з падвалаў, дамоў, бліндажоў і дзотаў. Баі працягваліся ўсю ноч. У баях за Полацк немцы панеслі велізарныя страты ў людзях і тэхніцы. У ходзе Полацкай аперацыі войскі 1-га Прыбалтыйскага фронту 4 ліпеня вызвалілі горад [2, с. 278].

Да канца ліпеня Беларусь была поўнасю ачышчана ад гітлераўскіх акупантаў, пачалося вызваленне Літвы, Латвіі і Польшчы. У ходзе аперацыі "Баграціён" лінія фронту была адкінута на захад на 600 км.

Разгром нямецка-фашысцкіх войскаў у Беларусі ўвайшоў у гісторыю як адна з важнейшых бітваў Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай войнаў. Многія гісторыкі расцэньваюць яго як катастрофу вермахта, а некаторыя – і як канчатковае паражэнне нацыстаў. Сапраўды, агульныя страты немцаў летам 1944 года перасягнулі тыя, якія яны панеслі на Волзе, пад Сталінградам. На тэрыторыі Рэспублікі–партызанкі было знішчана звыш 381 тыс. і ўзята ў палон 158 тыс. гітлераўскіх салдат, афіцэраў і генералаў.

Радзіма высока ацаніла масавы гераізм савецкіх воінаў у баях за Беларусь: 1687 чалавек былі ўдастоены звання Героя Савецкага Саюза; на беларускай зямлі 20 воінаў паўтарылі подзвіг Аляксандра Матросава; звыш 10 лётчыкаў здзейснілі паветраныя тараны і каля 30 – паўтарылі подзвіг Мікалая Гастэлы; 874 воінскія часткі ўзнагароджаны ордэнамі; 747 воінскіх часцей удастоены ганаровых

найменняў беларускіх гарадоў; звыш 100 герояў Савецкага Саюза ў пасляваенныя гады былі ўдастоены звання ганаровых грамадзян беларускіх гарадоў.

Найважнейшымі ўмовамі паспяховага развіцця ваеннага мастацтва былі: высокі патрыятычны ўздым савецкага народа, гераізм савецкіх воінаў, узрослы майстэрства савецкіх палкаводцаў, генералаў, афіцэраў, палітычных работнікаў, вайсковых партыйных і камсамольскіх арганізацый, органаў тылу, буйныя дасягненні ў развіцці савецкай ваеннай навукі і тэхнікі. Кіруючай і накіроўваючай сілай у развіцці Савецкіх Узброеных Сіл і іх ваеннага мастацтва была Камуністычная партыя Савецкага Саюза [3, с. 253].

У суровы час вайны ва ўсёй велічы выявілася духоўная моц нашага народа, беззапаветна адданага сваёй радзіме, зацятага ў баі за правае справу, нястомнага ў працы, гатовага на любыя ахвяры і пазбаўлення ў імя росквіту Айчыны. Вечная памяць загінуўшых на гэтай вайне.

Спіс выкарыстаных крыніц

1. Астрэйка, Н. У. Аперацыя "Баграціён" / Н. У. Астрэйка // Мінскі кур'ер. – 2004. – С. 1–3.
2. Лемяшонак, У. І. Мінская аперацыя 1944 / У. І. Лемяшонак. – Мінск : БелЭн, 2000.
3. Вабішчэвіч, А. Беларусь у гады Другой сусветнай і Вялікай Айчыннай вайне / А. Вабішчэвіч. – Мінск : Экаперспектыва, 2007.

*А. А. Міхаліцын, курсант
БНТУ, г. Мінск*

ЗНАЧЭННЕ ДЗЯРЖАЎНАГА ГІМНА, ГЕРБА І СЦЯГА ДЛЯ ДЗЯРЖАЎНАСЦІ

Кожны народ са старажытнасці абараняў і аберагаў Радзіму, тэрыторыю свайго развіцця і пражывання, нацыянальную культуру, свой уклад жыцця, сфармаваныя вопытам пакаленняў норавы, звуча, гледжанні. Кожны народ ганарыўся і ганарыцца сваёй гісторыяй, славіў і славіць гераічных, працавітых продкаў. Яднання народа служылі шматлікія агульнапрынятыя сімвалы ў адзенні, упрыгожваннях, начынні, жыллёвых пабудовах. Гэтыя сімвалы, носьбіты сутнаснай інфармацыі, выкарыстоўваліся ў паўсядзённым жыцці простага народа, пры дварах кіраўнікоў, у адносінах з замежнікамі, падчас ваенных паходаў.

Гімн Беларускай ССР створаны ў 1944 г. Музыка Нестара Сакалоўскага, словы Міхася Клімковіча. З'яўляўся дзяржаўным гімнам у 1955–1991 гг. Затым да 2002 г. дзяржаўны гімн выконваўся без слоў, а ў 2002 г. на музыку гэтага гімну былі пакладзеныя перапрацаваныя вершы.

Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь прадстаўляе сабой музычна-паэтычны твор, які выконваецца ў выпадках, прадугледжаных гэтым Законам і іншымі заканадаўчымі актамі.

Музыка сімвалізуе пераемнасць гістарычных традыцый беларускага народа. Аўтарам тэксту гімна стаў паэт лірык Уладзімір Іванавіч Карызна. У гімне былі выкарыстаныя фрагменты папярэдняга тэксту, напісанага паэтам Міхаілам Клімковічам. У ім адлюстраваны новыя палітычныя, эканамічныя і сацыяльныя ўмовы развіцця Рэспублікі Беларусь як суверэннай, міралюбівай краіны, падкрэсліваюць патрыятызм і працавітасць грамадзян, сяброўскія адносіны паміж прадстаўнікамі ўсіх нацыянальнасцяў у нашай краіне.

Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь можа выконвацца ў аркестравым, харавым, аркестрава-харавым або ў іншых вакальных, інструментальных або вакальна-інструментальных варыянтах. Пры гэтым могуць выкарыстоўвацца аўдыё- і відэазапіс, а таксама сродкі тэле- і радыётрансляцыі.

Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь з'яўляецца сімвалам дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. У ім адлюстраваны асноўныя нацыянальныя духоўныя каштоўнасці беларусаў: грамадзянскае адзінства, праца, імкненне да дасканаласці свой асобы і ўсяго грамадства, міралюбнасць і адначасова гатоўнасць пастаяць за сваю свабоду і суверэннасць. Ён уяўляе сабой срэбнае поле, у якім размешчаны зялёны контур дзяржаўнай мяжы Рэспублікі Беларусь, накладзены на залатыя прамяні ўзыходзячага над зямным шарам сонца. Наверсе поля знаходзіцца пяціканцовая зорка. Поле апраўлена вянком з залатых каласоў, пераплеценых справа кветкамі канюшыны, злева кветкамі лёну. Вянок тройчы перавіты з кожнага боку чырвона-зялёнай стужкай, у сярэдняй частцы якой у падставе герба напісана ў два радкі